

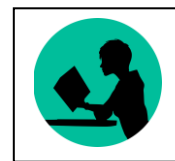

Kurzus címe	Alternatív vitarendezés
A gyakorlat témája	A mediáció 2.
A feldolgozás ideje	kb. 20-25 perc
Oktató	Dr. Rúzs Molnár Krisztina egyetemi docens

1. Ismétlés

A mediációs eljárás természete
A peres eljárás természete
A tárgyalás jellemzői

2. A mediáció 2.

A mediáció alapelvei

Mind a facilitatív, mind a transzformatív irányzat képviselői az alábbi alapelveket tartják az eljárás alapköveinek:

1. Önkéntesség (aktivitás)

Az önkéntesség elve értelemszerűen az eljárásban való részvétel önkéntességére utal, azonban a felek nemcsak az eljárás megkezdésekor dönthetnek ebben a kérdésben, hanem az eljárás végéig fennáll. Mivel a felek az eljárást választották, ezzel egy aktív részvétel is együtt jár, hiszen a tartalmat a felek adják, pusztán (hallgatag) jelenlétük nem viszi előbbre a folyamatot.

2. Jövőre orientáltság

A felek az eljárásba hozó vita múltbeli eseményeken alapul, tehát az eljárás szükségképpen érinti ezeket. Azonban az időszemlélet a folyamat során előbb a jelenbe, majd a jövőbe terelődik, mert egy lehetséges megállapodás tekintettel van a felek múltbeli és jelenlegi igényeire, ill. a jövőben történő vállalások tartalmát, a teljesítés módját tartalmazzák.

Olvasólecke

3. Titoktartás

A titoktartás a mediátorra vonatkozó alapkötelezettség. Főszabály szerint a mediációs ülésen elhangzottakkal kapcsolatban nem adhat ki információt, csak a két fél hozzájárulása esetén.

4. Pártatlanság, semlegesség

A bíróság pártatlan és semleges eljárásához rokonítható a mediátorral szembeni két követelmény, mind az ügyfelekkel, mind a az ügyvel kapcsolatos attitűd végig az eljárás folyamán.

A mediáció menete, szakaszai

A tárgyalás korábban leírt szakaszolásához képest a mediációt is nyolc fázisra lehet bontani.

Az előkészítő szakasz a tényleges mediációs ülés előtt zajló folyamatokat öleli fel. Idetartozik a felekkel történő kapcsolatfelvétel, az eljárás ismertetése abból a célból, hogy a felek egyáltalán eldönthessék, hogy ezt választják-e. A felek szempontjából is lehetnek olyan objektív és szubjektív tényezők, amelyek döntőek a részvétel szempontjából.

Még az első szakaszhoz tartozhatnak az ún. előkészítő ülések. Nem minden esetben van szükség előkészítő ülésre,

ha igen, akkor a mediátor a felekkel külön-külön egyeztet az eljárással érintett témában.

A következő, második szakaszban történik a szerződéskötés, valamint a mindkét fél részvételével zajló mediációs eljárás tényleges megkezdése, amikor a felek és a mediátor először találkoznak egyszerre az eljárásban. Ekkor még egyszer megtörténik az alapvető szabályok ismertetése, az eljárás és a szerepek tisztázása. A felek és a mediátor ennek megfelelően aláírják a mediációs szerződést. Ennek alapján kerül sor az eljárásra.

A harmadik szakaszban a felek ún. megszakítás nélküli időt kapnak, bemutatják, tisztázzák a vita mibenlétét. A vita eredete, természete, valamint az, hogy a felek mit kívánnak elérni, ebben a részben kezd el kikristályosodni. A mediátor a két fél monológyszerű előadása után összefoglalja az esetet.

A mediáció szakaszai

1. Előkészítő szakasz
2. Szerződéskötés, a mediációs eljárás tényleges megkezdése
3. Megszakítás nélküli időszak és összefoglalás
4. A témák meghatározása; a megbeszélés menetének kialakítása
5. Az egyes témakörök részletes megbeszélése, megoldása
6. Megállapodás kidolgozása, megfogalmazása
7. Lezárás

Olvasólecke

Negyedik fázisként a mediátor egy listát állít össze azokból a megoldandó kérdésekből, témákból, amelyekkel tapasztalata szerint foglalkozni kell ahhoz, hogy a vita a felek között rendeződhessen. Ezek lehetnek jogvita, ill. érdekvita jellegűek is. Ha minden egyes témát megbeszélnek és megoldást találnak rá, akkor az egész vita megoldódik. A lista teljeskörűsége emiatt kiemelten fontos. Miután felvázolták a témákat, ezekből egyfajta „rugalmas tartalomjegyzéket” alakítanak ki. Ez képezi a mediációs ülés további menetrendjét, hogy milyen sorrendben foglalkoznak az egyes témakörökkel.

Az ötödik szakasz lehet a leghosszabb a mediáció során. Itt történik meg az egyes témakörök részletes megbeszélése, ill. megoldása. A felek itt időt kapnak, hogy részletesen megbeszéljék a történeteket, álláspontjukat. Megtörténik a felek szükségleteinek, érdekeinek feltárása, és igyekeznek ezeket kielégítő lehetőségeket felvázolni az adott téma megoldásaként. Ennek lezárultával mérlegelik az egyes lehetőségeket, és – ideális esetben – kiválasztják azt, amelyik mindkét félnek a legjobban elfogadható. Ahány téma van, ez a szakasz annyiszor ismétlődik.

Az ötödik szakaszhoz tartozik, hogy szükség esetén lehetőség van a mediátorral való külön megbeszélésre. Ezt a felek és a mediátor is kezdeményezheti, ha van olyan információ, amit felek nem szeretnének a „közös platform” elé vinni.

A hatodik szakaszban történik meg a megállapodás kidolgozása és szövegszerű megfogalmazása az előző szakaszban elhangzottaknak megfelelően. A mediátor a felek közötti tartós és reális megállapodás elérésére törekszik. A megállapodást megfogalmazhatják szerződés-tervezetként is, amelyet a felek magukkal visznek, és pl. jogi képviselőnek is megmutathatják.

A mediációs ülés hetedik lépéseként történik meg az eljárás lezárása, rövid összegzése, annak eredményétől függően, ami háromféle lehet:

- megállapodás született
- részmegállapodás született
- nem született megállapodás

Az utolsó lépés nem szükségszerű része a mediációnak, az utánkövetés. Miután a felek lezárták az eljárást, elképzelhető, hogy egy idő után a mediátor felveszi a felekkel a kapcsolatot, hogy érdeklődjön a megállapodásról, annak betartásáról, a felek helyzetének további alakulásáról.

Jogi szabályzás - mediációs törvény: 2002. évi LV. tv.

- A **közvetítés fogalma** a törvény megfogalmazásában: olyan sajátos permegelőző vagy bírósági, illetve hatósági eljárás befejezését elősegítő, egyeztető, konfliktuskezelő, vitarendező eljárás, **amelynek célja** a vitában érdekelt felek kölcsönös megegyezése alapján a vitában nem érintett, harmadik személy (a

Olvasólecke

közvetítő) bevonása mellett a felek közötti vita rendezésének megoldását tartalmazó **írásbeli megállapodás** létrehozása.

A közvetítőre vonatkozó szabályok

- A felek maguk választhatnak közvetítőt az ügyükben
- Az IM által vezetett közvetítői névjegyzékből
- Ki lehet közvetítő? Aki
 - a) **felsőfokú végzettséggel** és a végzettség megszerzésétől számított, annak megfelelő legalább **ötéves igazolt szakmai gyakorlattal** rendelkezik,
 - b) a miniszter rendeletében meghatározott **közvetítői szakmai képzést** elvégezte,
 - c) **büntetlen előéletű**
 - d) **nem áll cselekvőképességet érintő gondnokság** vagy támogatott döntéshozatal hatálya alatt

Összeférhetlenségi szabályok a törvény alapján

A közvetítő nem járhat el, ha

- a) valamelyik felet képviseli vagy valamelyik fél támogatója,
- b) a felek bármelyikének a Ptk. szerinti hozzátartozója,
- c) az őt foglalkoztató jogi személynek valamelyik féllel való viszonyában többségi befolyás áll fenn,
- d) a felek bármelyikével munkaviszonyban, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban, továbbá tagsági viszonyban áll,
- e) az ügyben egyébként érdekelt, elfogult.

Titoktartási kötelezettség

A közvetítőt titoktartási kötelezettség terheli minden olyan tényt és adatot illetően, amelyről a közvetítői tevékenységével összefüggésben szerzett tudomást.

A közvetítő titoktartási kötelezettsége a közvetítői tevékenység megszűnése után is fennáll.

A közvetítő díjazása

A közvetítő tevékenységéért díj jár és igényt tarthat a felmerült és igazolt költségei megtérítésére, továbbá a díj és költségek előlegezésére is.

Az egyes ügyekben felszámítandó díj összegében a természetes személy vagy jogi személy és a felek szabadon állapodnak meg.

Olvasólecke

Közvetítői eljárás megindítása a törvény alapján¹

- közvetítő elfogadó nyilatkozata – felek meghívása első megbeszélésre, képviselet lehetősége
- megbeszélés helye: megjelölt vagy más helyiség
- felek személyes fennáll részvételi kötelezettsége:
 - első megbeszélésen
 - a további megbeszéléseken (ha másként nem állapodnak meg)
 - megállapodás megkötésénél és aláírásánál
- egyébként képviselet lehetősége (meghatalmazott vagy jogi képviselő)
- ha az első megbeszélésen valamelyik fél nem jelenik meg - a közvetítő az eljárást nem indítja meg

A közvetítői eljárás befejezése

A közvetítői eljárás befejeződik

- amikor a felek a megállapodást aláírják,
- *amikor* az egyik fél közli a másik féllel és a közvetítővel, hogy a közvetítői eljárást befejezettnek tekinti (kilép az eljárásból),
- *amikor* a felek egybehangzóan kijelentik a közvetítő előtt, hogy kérik a közvetítői eljárás befejezését, vagy
- az eljárást megindító nyilatkozat aláírásának napjától számított négy hónap elteltével (ha felek eltérően nem állapodnak meg)

3. Ellenőrző kérdések

1. Mi a mediáció törvényi fogalma?
2. Melyek az eljárás alapelvei?
3. A mediációnak milyen főbb szakaszai vannak?
4. A személyes megjelenés mely esetekben valósul meg a mediációs törvény alapján?
5. Mikor tekinthető az eljárás befejezettnek a mediációs törvény alapján?
6. Mit tekint a mediációs eljárás legfontosabb erényének?
7. Melyek lehetnek a hátrányos vonásai?

¹ Dr. Juhász Éva 2019. Szeged ÁJTK Mediációs képzés tananyag, ppt.

olvasólecke

Képek forrásának jegyzéke a képek sorrendjében

<https://piacesprofit.hu/gazdasag/negyvenes-kamaszok-okos-cegek-ez-var-rank/>

<https://mediatorod.hu/munkahelyi-konfliktusok/aditi-aug-2016-workplace-mediation-fight-dispute-123rf-700x420/>

<https://www.bebconsultancy.co.uk/the-ultimate-guide-to-your-shareholders-agreement/>

Bibliográfia

Barcy Magdolna – Szamos Erzsébet: Mediare necesse est Animula Kiadó Budapest, 2002

Barcy Magdolna: Konfliktusok és előítéletek Orihold és Társai Budapest, 2012

Barinkai Zsuzsanna (et al.): A mediáció - A közvetítői tevékenység HVG Orac Budapest, 2006

Gyengéné Nagy Márta – Kőrös András (szerk.) A bírósági közvetítésről – Mindenkinék HVG Orac Budapest 2016

Kardos Ferenc: Gyermekközpontú közvetítés Kapcsolatügyeleti mediáció Kapcsolat 2000 Pszichológiai Bt. 2011

Kertész Tibor: Mediáció a gyakorlatban Bíbor Kiadó 2010

Nagy Márta: Bírósági mediáció Bába és társai Kft. 2011.

Rúzs Molnár Krisztina: Mediáció a munkajogban Pólay Elemér Alapítvány szeged 2007

Sáriné Simkó Ágnes (szerk.): Mediáció – közvetítői eljárások HVG Orac Budapest 2012

Jelen tananyag a Szegedi Tudományegyetemen készült az Európai Unió támogatásával.

„Az intelligens, fenntartható és inkluzív társadalom fejlesztésének aspektusai: társadalmi, technológiai, innovációs hálózatok a foglalkoztatásban és a digitális gazdaságban”

Projekt azonosító:

EFOP-3.6.2-16-2017-00007

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE